

Ақ Желең

тоқсан сайын шығатын

кәсіби медициналық тәжірибелік және әдеби журнал

№4/04/2015

тоқсан сайын шығатын

Ақ Желең

кәсіби медициналық, тәжірибелік және әдеби журнал

Меншік иесі-«Ақтөбе медициналық колледжі» МКҚК

Собственник-ГККП «Актюбинский медицинский колледж»

ҚР Инвестициялар және даму министрлігі
Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат
комитетіне 26.12.2014ж. тіркеліп, журналға
№ 15040-Ж куәлігі берілген

Свидетельство о постановке на учет
№ 15040-Ж от 26.12.2014г. выдано Министерством
по инвестициям и развитию Республики Казахстан,
Комитетом связи, информатизации и информации

Бас редактор: м.ғ.д., доцент М.Х. КУЗБАКОВ
Бас редактордың орынбасары: І.Е. ТАЖГУЛОВА

Главный редактор: к.м.н., доцент М.Х. КУЗБАКОВ
Заместитель главного редактора: І.Е. ТАЖГУЛОВА

Редакциялық ұжым:

Н.І. ЕСЕНҒАЗЫ
Г.Ш. САҒНАЕВА
А.С. НАУРУЗБАЕВА
Г.А. КУЛЬДЕЕВА

Редакционная коллегия:

Н.И. ЕСЕНҒАЗЫ
Г.Ш. САҒНАЕВА
А.С. НАУРУЗБАЕВА
Г.А. КУЛЬДЕЕВА

Редакциялық кеңес:

Е.В. ГОРШЕНИНА - (Ресей)
С.Қ. МҰРАТБЕКОВА - м.ғ.д., профессор (Көкшетау)
С.В. ПЫЛАЕВ - (Ресей)
Қ.Қ. САБЫР - м.ғ.д., профессор (Ақтөбе)
С.Т. СЕЙДУМАНОВ - м.ғ.д., профессор (Алматы)
Н.М. ШУМБАЛОВ - (Батыс Қазақстан облысы)

Редакционный совет:

Е.В. ГОРШЕНИНА - (Россия)
С.К. МУРАТБЕКОВА - д.м.н., профессор (Кокшетау)
С.В. ПЫЛАЕВ - (Россия)
К.К. САБЫР - д.м.н., профессор (Актөбе)
С.Т. СЕЙДУМАНОВ - д.м.н., профессор (Алматы)
Н.М. ШУМБАЛОВ - (Западно-Казахстанская область)

Корректорлар:

М.С. АБИТОВА
Р.Б. ЖАЗЫКОВА
Г.Н. ИЛЬЯСОВА

Корректоры:

М.С. АБИТОВА
Р.Б. ЖАЗЫКОВА
Г.Н. ИЛЬЯСОВА

Бетті көркемдеп, қаттаған: И.Д. КУЛМУРИНОВА

Дизайн и верстка: И.Д. КУЛМУРИНОВА

Редакцияның және баспахананың мекен-жайы:

463022, Ақтөбе қ., Шернияз к., 18
Телефон: 8 7132 - 90 - 67 - 32
E-mail: info@akzhelen.kz

Почтовый адрес редакции и типографии:

463022, г.Актөбе, ул.Шернияза, 18
Телефон: 8 7132 - 90 - 67 - 32
E-mail: info@akzhelen.kz

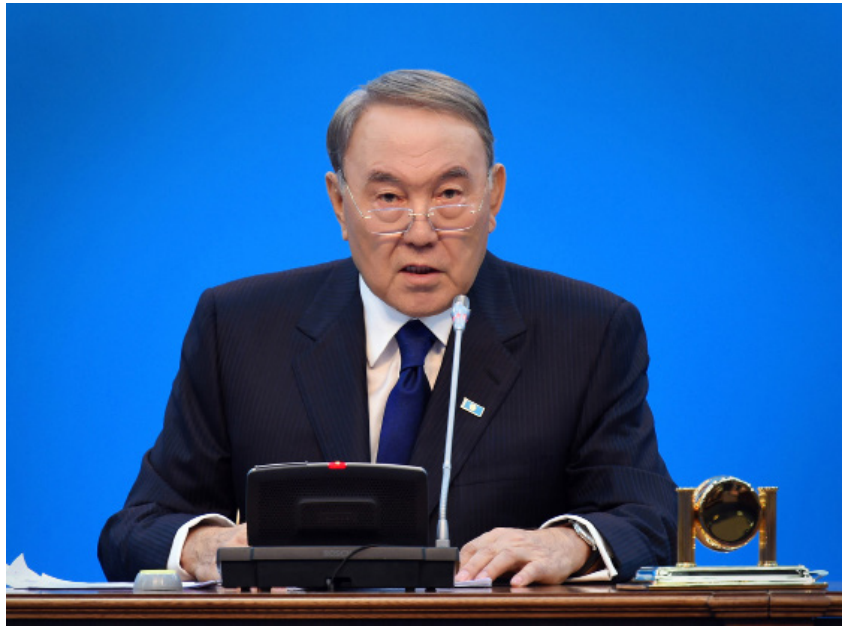
Мұқабаның бірінші бетінде А.Балдаирова (37-38 бет)
Шыққан күні: 4 желтоқсан 2015 жыл
Таралымы: 500 дана
Тапсырыс: № 0000002

На обложке журнала А.Балдаирова (37-38 стр)
Дата выпуска: 4 декабрь 2015 год
Тираж: 500 экз.
Заказ: № 0000002

1.	ЕЛБАСЫ Н.Ә.НАЗАРБАЕВТЫҢ ҚАЗАҚСТАН ХАЛҚЫНА ЖОЛДАУЫ «ҚАЗАҚСТАН ЖАҢА ЖАҒАНДЫҚ НАҚТЫ АХУАЛДА: ӨСУ, РЕФОРМАЛАР, ДАМУ»	4
	ПОСЛАНИЕ ПРЕЗИДЕНТА НАРОДУ КАЗАХСТАНА: «КАЗАХСТАН В НОВОЙ ГЛОБАЛЬНОЙ РЕАЛЬНОСТИ: РОСТ, РЕФОРМЫ, РАЗВИТИЕ»	4
	MESSAGE OF THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN N.NAZARBAYEV TO THE PEOPLE OF KAZAKHSTAN: «KAZAKHSTAN IN A NEW GLOBAL SITUATION: GROWTH, REFORMS, DEVELOPMENT»	4
2.	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЛАСЫН ДАМУ ТУРАЛЫ 2016-2020 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН «ДЕНСАУЛЫҚ» МЕМЛЕКЕТТІК БАҒДАРЛАМАСЫ	5
	ГОСУДАРСТВЕННАЯ ПРОГРАММА РАЗВИТИЯ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН «ДЕНСАУЛЫҚ» НА 2016-2020 ГОДЫ	5
	STATE PROGRAM OF THE DEVELOPMENT OF HEALTH SERVICE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN "DENSAULYK" FOR THE 2016-2020 YEARS	5
3.	МИНИСТР САПАРЫ: ЖАҢА ЕҢБЕК КОДЕКСІ	5
	ОФИЦИАЛЬНЫЙ ВИЗИТ МИНИСТРА: НОВЫЙ ТРУДОВОЙ КОДЕКС	5
	OFFICIAL VISIT OF THE MINISTER: THE NEW LABOR CODE	5
4.	С.Т.Сейдуманов МЕЙРБИКЕЛІК ІС МАМАНДЫҒЫ БОЙЫНША БІЛІМ БЕРУ ҮДЕРІСІНЕ ДУАЛДЫҚ ОҚИТУ ҮРДІСІН ЕНГІЗУ ЖАЙЫНДА	6
	С.Т.Сейдуманов О ПРИНЦИПАХ ВНЕДРЕНИЯ ДУАЛЬНОЙ СИСТЕМЫ ОБУЧЕНИЯ В ПОДГОТОВКУ СПЕЦИАЛИСТОВ СЕСТРИНСКОГО ДЕЛА	6
	S.T.Seidumanov ON PRINCIPLES OF INTRODUCTION OF THE DUAL SYSTEM OF EDUCATION IN THE TRAINING OF SPECIALISTS OF NURSING AFFAIR	6
5.	ОБЛЫСТЫҚ МЕЙРБИКЕ ІСІН ДАМУ ОРТАЛЫҒЫ ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ	7
	ПОЛОЖЕНИЕ О ЦЕНТРЕ РАЗВИТИЯ СЕСТРИНСКОГО ДЕЛА АКТЮБИНСКОЙ ОБЛАСТИ	7
	POSITION ABOUT THE CENTER FOR DEVELOPMENT OF NURSING OF AKTOBE REGION	7
6.	Р.А.Разина, В.Л. Скорик ЖЕДЕЛ-ЖӘРДЕМ ҚЫЗМЕТІНІҢ ТАРИХЫ	8
	Р.А.Разина, В.Л. Скорик ИСТОРИЯ СЛУЖБЫ СКОРОЙ ПОМОЩИ	8
	R.A. Razina, V.L. Skorik THE HISTORY OF THE AMBULANCE SERVICE	8
7.	Ш.Ө.Жандосов ЕЛБАСЫНЫҢ ЖОЛДАУЫ: ӨСУ МЕН ДАМУ!	9
	Ш.О.Жандосов ПОСЛАНИЕ ПРЕЗИДЕНТА: ЭТО – РОСТ И РАЗВИТИЕ!	9
	Sh.O.Zhandosov MESSAGE OF THE PRESIDENT : GROWTH AND DEVELOPMENT!	9
8.	І.Тәжіғұлова ІЗДЕНГЕН ЖЕТЕР МҰРАТҚА	10
	И.Тажгулов ДОРОГУ ОСИЛИТ ИДУЩИЙ	10
	I.Tazhigulova LOOKING FOR WILL ACHIEVE HIS GOAL	10
9.	И.Алмас ЖҮРЕГІМ ТОЛЫ МЕЙІРІМ	10
	И.Алмас СЕРДЦЕ, ПОЛНОЕ МИЛОСЕРДИЯ	10
	I.Almas MY HEART IS FULL OF MERCY	10

10.	И.Алмас САУЛЫҒЫҢ ТІСТЕН	11
	И.Алмас ЗДОРОВЫЕ ЗУБЫ – ЗАЛОГ ЗДОРОВЬЯ	11
	I. Almas HEALTHY TEETH-THE GUARANTEE OF HEALTH	11
11.	Р.Р.Тобажанова, Ш.А.Карабаева, М.С.Кайракбаева ПАРАЗИТ ҚҰРТТАР ТУРАЛЫ НЕ БІЛЕМІЗ?	11
	Р.Р.Тобажанова, Ш.А.Карабаева, М.С.Кайракбаева ЧТО МЫ ДОЛЖНЫ ЗНАТЬ О ПАРАЗИТАХ?	11
	R.R.Tobazhanova, Sh.A.Karabaeva, M.S.Kairakbaeva WHAT DO WE KNOW ABOUT THE PARASITIC WORMS?	11
12.	Л.Е.Абдуллина, Г.Т. Дарменова ИННОВАЦИЯЛЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ТАРИХ ПӘНІН ОҚЫТУДА ҚОЛДАНУ	12
	Л.Е.Абдуллина, Г.Т. Дарменова ИННОВАЦИОННЫЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ В ПРЕПОДАВАНИИ ИСТОРИИ	12
	L.E.Abdullina, G.T.Darmenova INNOVATIVE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN THE TEACHING OF HISTORY ...	12
13.	А.С.Душанова, М.П.Тарасова СҰРАҢЫЗ, ЖАУАП БЕРЕМІЗ!	13
	А.С.Душанова, М.П.Тарасова СПРАШИВАЙТЕ, ОТВЕЧАЕМ!	13
	A.S.Dushchanova, M.P.Tarasova PLEASE ASK, WE'LL ANSWER!	13
14.	Г.Ильясова МАЙДАНГЕРДІҢ ҚЫЗЫ	13
	Г.Ильясова ДОЧЬ ФРОНТОВИКА	13
	G.Ilyasova THE DAUGHTER OF VETERAN	13
15.	І.Тәжіғұлова ЕГІЗДЕР МЕН СЕГІЗДЕР!!!	14
	И.Тажгулова ДВОЙНЯШКИ И ТРОЙНЯШКИ РАХИМЫ!!!	14
	I.Tazhgulova RAHIMA'S TWINS AND TRIPLETS!!!	14
16.	Р.А.Разина НАҒЫЗ ЕРЛІК!	15
	Р.А.Разина НАСТОЯЩИЙ ПОДВИГ!	15
	R.A.Rasina A REAL FEAT!	15
17.	Г.Ильясова ЖҰМЫСЫНДА «ЖАНҒАН» ЖАН...	16
	Г.Ильясова ЧЕЛОВЕК ДОЛЖЕН «ГОРЕТЬ» В СВОЕЙ РАБОТЕ	16
	G.Ilyasova A MAN MUST «BURN» IN HIS WORK	16

ҚАЗАҚСТАН ЖАҢА ЖАҒАНДЫҚ НАҚТЫ АХУАЛДА: ӨСУ, РЕФОРМАЛАР, ДАМУ

**Қымбатты қазақстандықтар!
Құрметті Парламент депутаттары мен
Үкімет мүшелері!
Ханымдар мен мырзалар!**

Жаңа әлеуметтік саясат

Серпінді экономикалық өсім көптеген жылдар бойы бізге белсенді әлеуметтік саясат жүргізіп, адамдардың өмір сапасын бірнеше есе арттыруға мүмкіндік берді. Барлық жаһандық дағдарыстардың теріс ықпалына байланысты экономикамыз тап болған бүкіл қиындықтарға қарамастан, біз әркез қазақстандықтардың әлауқатын арттырып келдік. Он жылда әлеуметтік салаға мемлекеттік шығындар нақты көрсеткіш бойынша 3 есеге жуық өсті. Әлеуметтік сала мен мемлекеттік басқаруда жұмыс істейтіндердің саны 1,2 миллион адамнан асады. Мемлекет жәрдемақы мен төлемдердің үлкен көлемін қамтамасыз етуде. Оларды 1,5 миллионнан астам азамат алады.

Экономикалық тәуекелдерге, жалпы, ештеңеге де қарамастан, біз халықты әлеуметтік қолдау шараларын жүзеге асыруды жалғастырамыз. Мен 2016 жылдың 1 қаңтарынан бастап денсаулық сақтау саласы қызметкерлерінің еңбекақысы орташа алғанда – 28 пайызға дейін, білім беру саласы қызметкерлерінікі – 29 пайызға дейін, әлеуметтік қорғаудағы қызметкерлердікі 40 пайызға дейін артатынын жариялаймын. Мұнда бюджет қызметкерлерінің түрлі категорияларына қатысты сараланған тәсіл қолданған ұтымды. Алдағы жылы мүгедектігі мен асыраушысынан айырылуға байланысты әлеуметтік жәрдемақылардың 25 пайыздық өсімі, сондай-ақ, стипендиялар қамтамасыз етілетін болады. 2016 жылдың 1 қаңтарынан бастап біз инфляция деңгейінің алдын ала отырып, ынтымақты зейнетақыны 2 пайызға индекстейміз. 2016 жылы «Б» корпусындағы мемлекеттік қызметшілердің еңбекақысы 30 пайызға арттырылатын болады. Бұл мақсаттарға қаржыны біз бюджеттік шығындарды оңтайландырғаннан кейін үнемдейміз. Осылайша біз еңбекақыны өсіру үшін қаржы тауып, өзіміздің халық алдындағы әлеуметтік міндеттемелерімізді орындаймыз!

MESSAGE OF THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN NURSULTAN NAZARBAYEV TO THE PEOPLE OF KAZAKHSTAN: KAZAKHSTAN IN A NEW GLOBAL SITUATION: GROWTH, REFORMS, DEVELOPMENT

The President of the Republic of Kazakhstan remarked that after a few days we'll walk to the 25th anniversary of an independent state. It is a glorious moment which sums up our great work for strengthening the independence of our country. It's difficult to strengthen the independence than access to it. In order to strengthen our state we still have to

overcome a lot of crooked roads.

A new social policy

Dynamic economic growth, an active social policy leading for many years gave an opportunity to improve the quality of life of people several times. In spite of all difficulties of economy due to all global crisis our government always tried to improve the people's welfare.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЛАСЫН ДАМУДЫҢ 2016-2020 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН «ДЕНСАУЛЫҚ» МЕМЛЕКЕТТІК БАҒДАРЛАМАСЫ

Осы 2016-2020 жылдарға арналған «Денсаулық» мемлекеттік бағдарламасы (бұдан әрі – Мембағдарлама) «Қазақстан Республикасының 2020 жылға дейінгі Стратегиялық даму жоспары туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 1 ақпандағы №922 Жарлығын, Мемлекет басшысының 2014 жылғы 11 қарашадағы «Нұрлы жол – болашаққа жол» атты Қазақстан халқына жолдауын және «Бес институционалдық реформаны іске асыру бойынша 100 нақты қадам» атты Ұлттық жоспарды іске асыру мақсатында әзірленген, денсаулық сақтау саласын реформалау мен дамытудың 2005-2010 жылдарға арналған және 2011-2015 жылдарға арналған «Саламатты Қазақстан» алдыңғы мемлекеттік бағдарламаларының қисынды жалғасы болып табылады.

4. БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУДЫҢ МАҚСАТЫ, МІНДЕТТЕРІ, НЫСАНАЛЫ ИНДИКАТОРЛАРЫ ЖӘНЕ НӘТИЖЕЛЕРІНІҢ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Мақсаты:

Мемлекетіміздің әлеуметтік әл-ауқаты мен экономикалық өркендеуінің негізі ретінде азаматтардың денсаулығын қорғаудың тиімді және орнықты жүйесін дамытуды қамтамасыз ету

Міндеттері:

1. Санитариялық әл-ауқатты қамтамасыз ету, қауіп факторларын профилактикалау, дұрыс тамақтануды насихаттау және саламатты өмір салтын ынталандырудың негізінде халық денсаулығын нығайту.

2. Интеграцияланған, пациентке бағытталған денсаулық сақтау жүйесінің негізінде медициналық қызметтердің қолжетімділігін, толықтығы мен сапасын қамтамасыз ету

Ұлттық денсаулық сақтау жүйесін жаңғырту, оның тиімділігін, қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз ету

Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруды енгізу арқылы мемлекеттің, жұмыс берушінің және азаматтардың ортақ жауапкершілігіне негізделген денсаулық сақтауды қаржыландыру жүйесін құру.

STATE PROGRAM OF THE DEVELOPMENT OF HEALTH SERVICE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN "DENSAULYK" FOR THE 2016-2020 YEARS

To achieve the strategic goal set by the Head of State N.A.Nazarbayev in the Message to the Nation on 14 December 2012 "Strategy" Kazakhstan-2050 ": a new policy of established state" for the further development of the country and entry into the 30 most developed countries of the world in 2050 should be to bridge the gap in development between the countries of the Organization of Economic Cooperation and Development and Kazakhstan in all spheres of economy and social development.

In these circumstances, national health care should ensure maintenance of a high level of health, longevity and quality of life of citizens by the most effective ways of taking into account the changes in the global and local challenges.

МИНИСТР САПАРЫ: ЖАҢА ЕҢБЕК КОДЕКСІ

Бес институционалдық реформаны ақпараттық насихаттау мақсатында 26-27 қарша аралығында ҚР Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрі Тамара Дүйсенова Ақтөбе облысына арнайы жұмыс сапарымен келді.

Ақтөбе рельс-арқалық зауытында министр жаңа кәсіпорынның еңбек ұжымымен және оның әлеуметтік серіктестерімен кездесті. Мұнда мемлекеттік органдардың басшылары, ірі компаниялардың және кәсіподақ ұйымдары өкілдерінің қатысуымен кеңес өтіп, соның барысында министр Қазақстан Республикасы жаңа Еңбек кодексінің нормаларын түсіндірді.

Одан кейін ҚР Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрі Тамара Дүйсенова мен аймақ басшысы Бердібек Сапарбаевтың қатысуымен «Нұр Отан» партиясы филиалының кеңсесінде облыстағы бюджеттік сала қызметкерлерінің кеңесі болып өтті.

Алқалы жиынның басты тақырыбы - 2016 жылдың 1 қаңтарынан бастап азаматтық қызметкерлерге еңбекақы төлеу жүйесінің жаңа моделін енгізу жайы болды. Яғни, еңбек ақы азаматтық қызметкерлердің білімі, кәсібилігі, атқарып отырған жұмыстардың қиындығы мен жауапкершілік деңгейіне байланысты төрт категорияға негізделіп төленетіндігі туралы түсінік берілді.

Облыс әкімі баспасөз қызметінің сүйемелдеуімен дайындаған І.Тәжіғұлова

OFFICIAL VISIT OF THE MINISTER: THE NEW LABOR CODE

On 26-27 of November the Minister of Health and Social Development of the Republic of Kazakhstan Tamara Duisenovna made a special visit to the Aktobe region in order to promote five institutional reforms.

The Minister met with the employees of the new company and its social partners in Aktobe rail plant. Here, heads of state agencies and large companies with the participation of representatives of trade unions held a meeting, during which the Prime Minister explained the new provisions of the Labor Code of the Republic of Kazakhstan.

I.Tazhigulova

О ПРИНЦИПАХ ВНЕДРЕНИЯ ДУАЛЬНОЙ СИСТЕМЫ ОБУЧЕНИЯ В ПОДГОТОВКУ СПЕЦИАЛИСТОВ СЕСТРИНСКОГО ДЕЛА

*С.Т. Сейдуманов,
д.м.н., профессор,
директор Республиканского
медицинского колледжа, г. Алматы*

Международный опыт ряда ведущих стран мира (Австрия, Германия, Южная Корея, Сингапур и др) по организации и внедрению дуальной системы подготовки специалистов показывает, что дуальная система отвечает интересам всех участвующих в ней сторон – предприятий, студентов, государства. Для предприятия – это возможность подготовить для себя кадры, экономия на расходах по поиску и подбору работников, их переучиванию и адаптации. Для выпускников – отличный шанс рано приобрести самостоятельность и легче адаптироваться. Для государства – эффективное решение задачи по подготовке квалифицированных кадров.

Суть дуальной системы обучения – сочетание теоретического обучения в колледже с практическим обучением на предприятии. По дуальной системе образования студенты получают более глубокие знания и навыки по избранной специальности, т.е эта система, при которой студенты половину своего времени посвящают практике на том предприятии, где они в дальнейшем будут работать, что позволяет студентам не только успешно освоить учебную программу, но и получить хорошие практические навыки, наладить контакты в трудовом коллективе. Внедрение дуальной формы обучения позволяет решить основную проблему профессионально – технического образования - разрыв между теорией и практикой.

К основным преимуществам дуального обучения можно отнести:

- обеспечение высокого процента трудоустройства выпускников, так как они полностью отвечают требованиям работодателя.
- обучение максимально приближено к запросам предприятия.
- достижение высокой мотивации получения знаний, формирование психологии будущего специалиста.
- учет требований к учебному заведению, работающему в тесном контакте с предприятием учитывает требования, предъявляемые к будущим специалистам в ходе обучения.

Какие принципиальные вопросы нам необходимо обсудить по внедрению дуальной системы обучения в подготовке специалистов со средним медицинским и фармацевтическим образованием:

провести разъяснительную работу среди лиц заинтересованных сторон этого процесса, т.к. имеется неполное понимание цели и значения дуальной системы обучения.

ON THE PRINCIPLES OF INTRODUCTION OF THE DUAL SYSTEM OF EDUCATION IN THE TRAINING OF SPECIALISTS OF NURSING AFFAIR

*S.T.Seidumanov,
 c.m.s., professor,
 Director of the Republican
 Medical College, Almaty*

The international experience of a number of leading countries (Austria, Germany, South Korea, Singapore, etc.) for the organization and introduction of the dual system of education shows that the dual system is in the interest of all participating parties – enterprises, students of the state. For the company - it is an opportunity to prepare personnel for themselves, saving on the costs of search and selection of employees, their retraining and adaptation. For graduates - a great chance to buy early independence and easier to adapt. For the state - an effective solution to the problem of training of qualified personnel.

The essence of the dual training system - combination of theoretical training at the college with practical training in the enterprise. In the dual system of education students receive deep knowledge and skills in their chosen specialty, ie the system in which students devote half their time on the practice on the enterprise, where they will continue to work that allows students not only successfully master the curriculum, but also get good skills, make contacts in the workplace. The introduction of the dual form of education can solve the main problem of vocational - technical education - the gap between theory and practice.

ПОЛОЖЕНИЕ О ЦЕНТРЕ РАЗВИТИЯ СЕСТРИНСКОГО ДЕЛА АКТЮБИНСКОЙ ОБЛАСТИ

Центр развития сестринского дела (ЦРСД) Актюбинской области создан для повышения качества сестринской помощи жителям региона, совершенствования организационного и научно-методического обеспечения сестринского дела, анализа перспективных направлений развития сестринского дела, областной системы здравоохранения.

1. Общие положения

1.1. ЦРСД является самостоятельным структурным подразделением ГККП «Актюбинский медицинский колледж».

1.2. ЦРСД является постоянным социальным партнером ОО «Актюбинская Ассоциация средних медицинских работников» в рамках достижения общих профессиональных целей.

1.3. ЦРСД осуществляет свою деятельность в соответствии с Конституцией РК, Гражданским кодексом РК, Трудовым кодексом Республики Казахстан, Постановлением Правительства Республики Казахстан от 1 июля 2014г № 752 «Об утверждении Плана мероприятий по реализации Концепции по вхождению Казахстана в число 30-ти самых развитых Государств мира на 2014—2020 годы», с Кодексом Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения», Государственная программа развития здравоохранения Республики Казахстан «Денсаулық» на 2016-2020 годы, комплексным планом развития кадровых ресурсов здравоохранения Республики Казахстан на 2013-2016 годы, утвержденным распоряжением Премьер-министра Республики Казахстан от 20 декабря 2013 года № 190-р, в соответствии с «Правилами проведения аттестации в области здравоохранения», утвержденных Приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 02 июля 2014 года № 369, приказом министра здравоохранения Республики Казахстан № 588 от 24.08.12г. О внесении изменения в приказ № 791 «Об утверждении Квалификационных характеристик должностей работников здравоохранения». Комплексным планом развития сестринского дела в Республике Казахстан до 2020 года, утвержденным МЗ РК от 01 августа 2014 года, и иными нормативно-правовыми актами. Приказом Министра здравоохранения и социального развития Республики Казахстан от 29 июня 2015 года № 531 «Правила выдачи и отзыва свидетельства о присвоении квалификационной категории для специалистов в области здравоохранения, за исключением специалистов в сфере санитарно—эпидемиологического благополучия населения»

2. Основные цели, задачи и виды деятельности

2.1 Основная цель: развитие профессионализма в сестринском деле.

2.2 Основные принципы: партнерство и сотрудничество с государственными и частными структурами, политическими институтами, общественными и международными организациями, заинтересованными в развитии сестринского дела.

POSITION ABOUT THE CENTER FOR DEVELOPMENT OF NURSING OF AKTOBE REGION

Center for development of Nursing of Aktobe region was created to increase the quality of nursing care to residents of the region, improve the organizational and scientific and methodological support of nursing, analyze promising areas of nursing, the regional health system.

Main goals, objectives and activities:

The main goal: the development of professionalism in nursing.

Basic principles: partnership and cooperation with public and private structures, political institutions, civil society and international organizations interested in the development of nursing.

Functions of the Center for Development of Nursing:

The main functions of the Center for Development of Nursing a postgraduate training and re-training, organizational and methodical work on the development of nursing services in the region, analysis and monitoring of nursing in health care organizations in the region, synthesis and evaluation of best practices and pilot projects in the nursing service, independent assessment of the level of professional knowledge of specialists of nursing and personnel with secondary medical education.

ИСТОРИЯ СЛУЖБЫ СКОРОЙ ПОМОЩИ

Р.А. Разина

В.Л. Скорик

Ночь, улица, фонарь, аптека,
Бессмысленный и тусклый свет.
Живи еще хоть четверть века -
Все будет так. Исхода нет.

Умрешь - начнешь опять сначала.
И повторится все, как встарь:
Ночь, ледяная рябь канала,
Аптека, улица, фонарь.

А. Блок

Почти как у поэта - улица, фонарь, аптека. Идёшь на очередное дежурство и думаешь, что тебя там ждёт, каким оно будет? Может спешащие вокруг тебя люди окажутся твоими пациентами, ведь я «скорпомощник». Работа на скорой помощи не предсказуема, это как авангард в армии, быть всегда впереди других, ибо в мире нет более милосердной, гуманной, благородной, но вместе с тем и сложной профессии, чем профессия медработника «103». Нам при нашей профессии всегда приходится первыми сталкиваться с человеческой болью, страданиями, быть первыми в гуще событий, но события эти, как правило, печальны и трагичны, ибо обращаются за помощью к «скорой» не в самые лучшие моменты жизни, а также с хамством и невежеством, безразличием и равнодушием, и всё это за многие годы работы откладывается в наших сердцах и душах, что заставляет нас всё больше быть смелее и решительнее в своей работе, всё это приводит к высокому профессионализму и автоматизму в своих действиях. Потому что на вызове ты должен за короткое время оценить состояние больного, поставить диагноз и оказать соответствующую медицинскую помощь Гиппократ по этому поводу сказал: - «Всякое дело совершенствуется овладением техники. Всякий навык достигается упражнением».

Придя на дежурство и приняв смену, ждёшь, как подсказывает многолетний опыт, какой будет первый вызов, таким будет и дежурство.

Вызова бывают разные, порой не предсказуемые. Могут вызвать померить давление, а то на улице идёт дождь или стоит жара и идти в поликлинику лень, или чтобы посоветоваться как пить лекарство, а то и просто поговорить в ночное время, потому что мучает бессонница. Бывают и курьёзные случаи, когда вызывают к своим домашним питомцам и чуть ли не с угрозами требуют их вылечить. Люди не думают, что в это время чья-то человеческая жизнь нуждается в экстренной медицинской помощи и счёт может идти на минуты.

Сгорая сам, свети другим.

Гиппократ.

За многие годы работы не раз приходилось бороться со смертью за жизнь больного, и если ты выходишь победителем, чувствуется крик души, прилив бодрости, а при проигрыше камень в душе и угнетение, вот в

это время как раз и нельзя расслабляться, нужно быть собранным в мыслях и в своих действиях, потому что, следующий вызов может быть таким же, и ты должен быть готовым опять к борьбе со смертью, за человеческую жизнь. Но бывает и так, что цена за жизнь больного, жизнь товарища по работе, это наши сотрудники отдавшие свои жизни ради спасения других людей.

THE HISTORY OF THE AMBULANCE SERVICE

*R.A. Razina,
V.L. Skorik*

Work on an ambulance is not predictable, it is the vanguard of the army, to be always ahead of the others because in the world there is not more compassionate, humane and noble but at the same time challenging than profession of paramedic “103”. They always comes first encounter with human pain and suffering, to be the first in the thick of events but these events are usually sad and tragic, because seek the help of “ambulance” is not in the best moments of life, as well as with rudeness and ignorance, apathy and indifference, and all this, for many years the work is deposited in their hearts and souls that makes them more and more to be bolder and more resolute in their work, all this leads to professionalism and automatism in the actions. Because during a call in a short time you have to evaluate the condition of the patient, put the diagnosis and provide appropriate medical care as Hippocrates said about it: - Any business improved by mastery of technology. Every skill is achieved by exercise.

ЕЛБАСЫНЫҢ ЖОЛДАУЫ: ӨСУ МЕН ДАМУ!

*Ш.Ө. Жандосов
Ұлттық экономика министрлігі
Тұтынушылардың құқықтарын
қорғау комитетіне қарасты
«Ұлттық сараптама орталығы»
Ақтөбе облысы бойынша филиалының
директоры, медицина ғылымдарының кандидаты,
«Денсаулық сақтау ісіне қосқан үлесі үшін»,
«Денсаулық сақтау ісінің үздігі» кеуде белгілерінің иегері*

Қазақстан Президенті Нұрсұлтан Назарбаевтың Қазақстан халқына арнаған дәстүрлі Жолдауы көңілге сенім орнатып, ерікке жігер қосты. Жолдаудың «Қазақстан жаңа жаһандық нақты ахуалда: өсім, реформалар, даму» деп аталуының өзі-ақ көп нәрседен хабар бергендей. Яғни, нақты қимыл, дәйекті іс-әрекеттің заңды құжаты! Өз Жолдауында Елбасы бүгінгі әлемдік ахуалдың күрделі кезеңмен ұштасып отырғанын айта келе, бұл әлемдегі алпауыт елдердің арасындағы қиғаштық санкцияларының дүние жүзілік экономиканы тығырыққа әкеп тірегенін айтты. Мұндай жағдайдан тек қана ауыз бірлігі мол, ынтымағы баянды, сенімі мықты халық қана тайсалмайды, барлық күш-жігерді біріктіріп, ел игілігі мен халықтың бақуатты тұрмысы үшін аянбай тер төгетін уақыттың жеткенін шегелеп айтты Елбасы.

«Біріміз бәріміз үшін, бәріміз біріміз үшін деген қағиданы ұстанып, еңбек етуге тиіспіз. Сәт сайын құбылған аласапыранға сай амал табуымыз керек. Ең жақсы жоспар уақыт талабына бейімделген жоспар болып саналады. Біз де заманның беталысына қарай, межелерімізді белгілеп, жоспарларымызды жөндеп отырумыз қажет».

Бүгінгі таңда орын алып отырған жаһандық дағдарыс, кімді де болса толғандырытыны хақ, осы тұста Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті күні қарсаңында жасаған Елбасының Қазақстан халқына жолдауы, біздерді бір сілкіндіріп тастады. Өйткені, соңғы кездері әлемдегі алпауыт мемлекеттердің өзінде күйзелістер байқалып, дүниенің түкпір-түкпірінде түрлі келеңсіз ланкестік оқиғалар орын алып, соғыс өрті қаулай бастады. Көптеген мемлекеттердің халқы елінен-жерінен босып, жер ауып, бас сауғалауға мәжбүр. Жан сауғалап, кәрі құрылық елдерінен пана іздеп, әлектеніп жатыр. Бұл ретте, Жаратқан иемізге сансыз шүкір, мың да бір алғыс, қазақтың маңдайына осындай майталман, қажырлы да қайратты, көреген Елбасын жаратқаны үшін! Н.Назарбаев үш ғасырға жуық уақыт бойы отаршылдықтың тауқыметін тартып, этнос ретінде шалажансар халге түскен қазақ халқын егемендікке жеткізіп, дербес Туын желбіретіп, ТМД елдерінің аясындағы ең көп тілді, көп конфессиялы Қазақстанды тәуелсіздік жолымен тура бастап келеді! Көш басшымыз халқымызды осынау әлемдік дағдарыстың қыспағы кезінде даналықпен жұмылдырып, ынтымақпен ымыраласып, дамыған санаулы мемлекеттердің қатарына кіру мақсатында елін-жұртын жігерлендіріп отыр! Бұл Жолдауда экономикалық дағдарыстан шығып қана қоймай, елімізді онан әрі дамытып, елдің әлеуметтік жағдайын жақсартып, оның ішінде бірінші кезекте халықтың денсаулығын нығайтудағы атқарылар ұшан-теңіз шараларды естіген кезде көңілге қуаныш, жүректе сенім орнады.

ІЗДЕНГЕН ЖЕТЕР МҰРАТҚА...

«Шапағат» жеке меншік ауруханасының жақсы аты тек емдеу ісімен ғана емес, сонымен бірге қайырымдылық істерімен де ел аузына жиі ілігеді. Басы ауырып, балтыры сыздағанның ғана емес, әлеуметтік жағынан аз қамтылған жандардың да жиі жағалайтын жері бұл. Сірә, олар үш мәрте қажылық сапар шегіп, алқалы топта аталы сөз айтатын, жиналғандарды иман жолына ұйыстыра алатын Аманжол қажының адами мейірімінен дәмелі. Ел ішінде «темір жол ауруханасы» деп аталып кеткен үлкен ұжымды қиын-қыстау күндерден аман алып шығып, тұйықтың шығар төте жол үшін тер төгіп, абырой биігіне көтерілген Аманжол Шүңгүлұлының азаматтық келбеті кімге де үлгі! Ол кәсіби оташы дәрігер ретінде де, ұтқыр ұйымдастырушы ретінде де, сөзі мен ісі қабысқан кәсіпкер ретінде де, иман жолын нұсқаушы қажы ретінде де облысқа танымал, көпке жағып, бұқараға сыйлы болған жан! Аманжол Шүңгүлұлының есімімен Ақтөбе облысындағы теміржол бекеттері, стансалары, рабездердегі емдеу мекемелері мен ұйымдарының тарихы тығыз байланысты. Дәрігерлік еңбек жолын 1970 жылы Қандыағаш теміржол тораптық ауруханасында оташылықтан бастаған жас маман бір жылдан соң оның бас дәрігерлігіне бекітіледі. Ісіне мығым, іскерлік, ұйымдастырушылық қабілеті басым, іс тетігін білетін Аманжол Шүңгүлұлы темір жол бойындағы көптеген елді мекендердегі халыққа тұрақты әрі сапалы медициналық қызмет көрсетуді жақсарту үшін де көп тер төкті. Оның тікелей мұрындық болуымен Қандыағаш-Никельтау-Дон, Қандыағаш-Ақкемер, Қандыағаш-Ізімбет, Қандыағаш-Темір бағыттарындағы ұзындығы 300 шақырымнан астам темір жол бойындағы бекеттерде, елді мекендерде тұратын теміржолшыларға, темір жол құрылысшыларына және олардың жанұяларына арналып Никельтау дәрігерлік амбулаториясы, Дон, Бақай, Просторное, Ақкемер, Жұрын, Ізімбет, Темір стансаларында, №313, № 315 разъездерінде, ПМС-210, ПМС-157, СМП-16, Қандыағаш локомотив, вагон деполарында, темір жол вокзалында фельдшерлік, медициналық пункттер ашылды. Бұл кезде Ақтөбе - Сексеуіл, Никельтау - Қандыағаш бағытындағы екінші темір жолының құрылысы қарқынды жүріп жатқан болатын. Оларға арналып тұрақты, кәсіби және сапалы медициналық көмек көрсету жұмыстарын да ұйымдастырған А.Адаев. Сонымен бірге тәжірибе алмасу мақсатында өз ауруханасының базасында осы саладағы емдеу сауықтыру мекемелері өкілдерінің басын біріктірген іскерлік тәжірибиелік конференцияларды да жиі әрі жоғары деңгейде өткізіп тұрды. Міне, біз сөз басында бұл жеке меншік емдеу сауықтыру мекемесінің тарихы осы өңірдегі ғана емес, сол кездегі КРСО-ның темір жол тарихымен тамырлас дегеніміздің жөні осы еді.

Инжу Алмас, Ақтөбе

ЖҮРЕГІМ ТОЛЫ МЕЙІРІМ

Бұл қамқорлық-қайырымдылық акциясы. Оны ұйымдастырып өткізуге мұрындық болған Ақтөбе медицина колледжінің әкімшілігі. Игілікті шараны қолдап, іліп әкеткен облыстық, аудандық және қалалық аурухананың бас дәрігерлері. Әрине, бастауыш кәсіподақ ұйымы, жастар ісі жөніндегі комитет те қайырымды шарадан шет қалған жоқ. «ЖҮРЕГІМ ТОЛЫ МЕЙІРІМ» деп аталған қайырымдылық-қамқорлық акциясы 1-желтоқсан Тұңғыш Президент күніне арналып ұйымдастырылды. Оның қайырымдылық деп аталатын себебі: мүгедек және әлеуметтік жағынан аз қамтылған студенттерге ақшалай жәрдем көрсетілуі. Ал, қамқорлық акциясы дегеніміз, осы студенттерге диплом алғаннан кейін тұрақты жұмыс орнымен қамту жөнінде арнайы сертификат қоса тапсырылды. Елбасының «Кедергісіз келешек» атты мемлекеттік бағдарламасының негізгі Бағыттары:

1. Мүмкіндігі шектеулі тұлғаларды тұрақты жұмыс орындарына жұмысқа орналастыру.
2. Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар үшін «кедергісіз аймақтар» құру.
3. Мүгедектер құқығын тиімді жүзеге асыру үшін құқықтық алаң қалыптастыру.

4. Халықты ақпараттандыруды арттыру және қоғам санасында мүмкіндігі шектеулі адамдарға жағымды көзқарас қалыптастыру.

5. Инклюзивтік білім беруді дамыту.

Бұл-Елбасының бақылауындағы мемлекеттік жоба. Оның мақсаты:

Мүгедектердің өмір сапасын арттыру. Жобаны нақты іске асырып отырғандардың бел ортасында Ақтөбе медициналық колледжінің ұжымы да бар. Нақты айтсақ, Елбасы бағдарламасындағы 4 бағытты жүйелі жүзеге

асырып отыр. Яғни, мүгедектерге инклюзивтік білім беру, мүмкіндігі шектеулі тұлғалар үшін «кедергісіз аймақ» құру және оларды тұрақты жұмыс орындарымен қамтамасыз ету, халықты ақпараттандыруды арттыру және қоғам санасында мүмкіндігі шектеулі адамдарға жағымды көзқарас қалыптастыру.

Инжу Алмас

MY HEART IS FULL OF MERCY

This care charity was organized by the administration of Aktobe medical college. This care charity was supported by chief doctors of the regional, district and city hospitals. Of course, the primary trade union organization, the Youth Committee took part at the charitable event. The care of the charity event under the title "My heart is full of mercy" was organized in honor of the Day of the First President on the first of December. The aim of this charity is to give social assistance in cash to disabled students and low-income students. The students were presented with special certificates providing them with permanent job after graduation of the college.

Inzhu Almas

САУЛЫҒЫҢ ТІСТЕН

*Н.О.Жиенгазы,
Ақтөбе қалалық
балалар
стоматологиясының
бас дәрігері, «ҚР
Денсаулық сақтау
ісінің үздігі», жоғары
санатты стоматолог*

Қазақ мемлекетінің басшысы Н.Ә.Назарбаев халық денсаулығына көп көңіл бөліп оған ұлттық сипат бере осы салаға үлкен қолдау жасап отыр. Оның айқын дәлелі Алматы, Астана сияқты ірі орталықтарды былай қойғанда облыс орталықтарында іргелі медициналық кластерлер құрылып, емдеу-сауықтыру мекемелерінің жаңа ғимараттары бой көтерді. Олардың барлығы да инновациялық технологиямен жабдықталып, маман-дәрігерлер алдыңғы қатарлы елдердің клиникалық орталықтарында тәжірибеден өтіп, біліктіліктерін арттырып, еңбекке араласты. Ұлт көшбасшысының назарынан ана мен бала денсаулығы еш уақытта тыс қалған емес. «Ұлт болам десең бесігінді түзе» дегендей Елбасы мемлекет қаражатының қомақты бөлігін осы салаға бөліп, оның ел игілігіне асуын қадағалап отыр. Елімізде ел-жұрттың денсаулығы үшін «Саламатты Қазақстан-2011-2015» атты мемлекеттік бағдарлама қабылданып, соның шеңберінде ұлттық скрининг, алғашқы медициналық көмек көрсету т.б. бөлімдер табысты іске асты. Оның заңды жалғасы ретінде «Денсаулық-2016-2020» мемлекеттік бағдарламасы қабылданды. Бұл аса қуатты дамыған отыз елдің қатарына салауатты қоғам, дені сау ұрпақпен кіру- қоғам алдындағы, ұлт алдындағы, ұрпақ алдындағы ұлы іс! Ал, осы денсаулықтың қақпасы –кәдімгі тістің саулығынан басталатынын әркез қаперге ала бермейміз. Біздің үлкен қателігіміз де осында! Себебі, адамның өмірінде тамақтың, ауқаттың алатын орны ерекше. Ауыз қуысында әбден уатылып, жеткілікті көлемде сілекеймен шыланып асқазанға түскен ас ағзаға тез әрі жұғымды сіңетіні анық. Сондықтан да –саулығың тістен дейміз, біздер стоматолог дәрігер-мамандар! Тістің саулығы мен тазалығына ерте бастан, сәби шақтан үлкен мән беріп, тиянақты қадағаланса, маржандай тізілген тістер тек көркем келбеттің ғана емес, таза денсаулықтың да нышаны екенін ұмытпағанымыз абзал. Әсіресе, бала тісінің тазалығы бізді көп алаңдатады, ойлантады. Сәби тісінің саулығы, бала тісінің тазалық күзетінде Ақтөбе қалалық балалар стоматологиялық емханасы 1984 жылдан бері табысты еңбек етіп келеді. Бұл емхана қала орталығындағы тіс емдеу кабинеттерін қосып, ірілендірудің нәтижесінде ұйымдастырылған болатын. Әрине, еліміздің саяси-әлеуметтік өміріндегі өзгерістердің барысында мекеме бірнеше кезеңнен өтті, оның қиындығы да, таршылығы да, оның соңынан молшылығы да болғаны анық.

ПАЗИТ ҚҰРТТАР ТУРАЛЫ НЕ БІЛЕСІЗ? (ОБЛЫСТЫҚ СЕМИНАР)

Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының мәліметтері бойынша жыл сайын қайтыс болған 50 млн. адамның 16 миллионының өлу себебі инфекциялық және паразитарлық аурулардан болады екен. Және ол жетекші орында тұрғандығы да жиі айтылып жүр. Ал, әлемдік есеп бойынша, ішек гельминтозының жұғуы дүние жүзінде үшінші

орын алады. Біз осы паразит құрттар жайында не білеміз? Балалардың психикалық және физикалық дамуының тежелу себептері паразитарлық аурулар болып табылады және олар ересектердің де еңбек қабілетін төмендетеді.

Паразитарлық аурулар, көбінесе, трофикалық және субтрофикалық белдеуде орналасқан Азия, Африка және Латын Америкасы тұрғындарының арасында жиі кездеседі. Паразитарлық аурулар Қазақстанда да маңызды мәселе болып отыр. Жыл сайын 80 мыңға жуық түрлі паразитоздар тіркеледі, бұл әрине, паразитарлық аурумен ауыратындардың дәл саны жөніндегі көрсеткіш емес. Ауырғандардың арасында 93% гельминттерді жұқтыру себепті науқасқа ұшырайды. Олардың ішінде энтеробиоз, гименолепидоз, аскаридоз, трихоцефалез, эхинококкоз, описторхоз, тениидоздар, трихинеллез деген түрлері біздің республикада жиі кездеседі. Соңғы жылдары бұлардан басқа, диروفиларидоз, стронгилоидоз деген паразит түрлері де есепке алынған.

Ал, біздің облыста гельминтоздардың қандай түрлері кездеседі және олардың таралуының алдын алу үшін қандай іс – шараларды жүргізу керек? Осындай өзекті сұраққа жауап іздеген сала мамандары Ақтөбе медициналық колледжінде «Паразит құрттар туралы не білеміз?» атты облыстық семинарда осы тақырыпты талқылады. Жиынның мақсаты: Ақтөбе облысында жиі кездесетін паразиттік аурулардың этиологиясы, эпидемиологиясы, клиникасы мен диагностикасын таныстыру және олардың таралуының алдын алу бойынша жүргізілетін іс – шараларды үйрету.

*Р.Р.Тобажанова, Ш.А.Карабаева, М.С.Кайрақбаева
Ақтөбе медициналық колледжі, Қ.Р Ұлттық экономика Министрлігі
тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитетінің «Ұлттық сараптама орталығы»*

ЖАҢА ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ТАРИХТЫ ОҚЫТУДА ҚОЛДАНУ

*Л.Е. Абдуллина
Г.Т. Дарменова*

Білім беру сапасын жақсартудың бірден - бір жолы – жаңа педагогикалық технологияларды қолдану. Қазір жаңа педагогикалық технологиялар туралы жарияланған еңбектер өте көп. Оларда осы жаңалық жан - жақты, әр түрлі қырынан баяндалады. Жалпы «технология» грек сөзі, бізше «өнер, шеберлік» дегенге келеді. «Педагогикалық технология» ұғымының қазір 300 - ден астам балама анықтамалары бар. Мәселен, осы проблеманы көптен зерттеп жүрген Ресейдің белгілі педагог ғалымдары оған төмендегідей анықтамалар береді. «Педагогикалық технология дегеніміз – оқыту үрдісін жүзеге асыратын мазмұнды техника» (В.П.Беспалько). «Педагогикалық технология дегеніміз – оқытуды жоспарланған нәтижесіне жеткізетін қағазға жазылған барысы (үрдісі)» (И.П.Волков). «Педагогикалық технология дегеніміз – оқушы мен мұғалім үшін барлық жағынан өте қолайлы жағдайлар жасай отырып, оқыту үрдісін жобалаудың, оны ұйымдастырудың және өткізудің бүге - шігесіне дейін ойластырылған, әрі бірлесіп жүзеге асырылатын педагогикалық қызметтің моделі» (В. М. Монахов). «Педагогикалық технология дегеніміз – педагогикалық мақсаттарға жету үшін қолданылатын тұлғалық, инструменталдық, методологиялық құралдардың жүйеленген жиынтығы және олардың ретімен қызмет етуі» (М. В. Кларин), т. б.

Жоғарыда келтірілгендерді және басқаларды жинақтасақ, оқыту (педагогикалық) технологиясы жүйелі категория екен, ол төмендегідей құрылымдардан тұрады: оқытудың мақсаты; оқыту мазмұны; педагогикалық әрекет етудің құралдары; оқыту үрдісін ұйымдастыру; оқушы, мұғалім; жасалған қызметтің (іс - әрекеттің) нәтижесі. Жоспарланған нәтижеге, мақсатқа жетудің басты шарты – оқытылатын тақырыптың, сабақтың мақсатын дәл, әрі нақты анықтау, оған нәтижеге жетудің жолдарын жобалап қолданылатын әдіс - тәсілдерді, құралдарды барынша тиімді іріктеу және дәл көрсету, нәтижені тексеру не тексеріп отыру.

INNOVATIVE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN THE TEACHING OF HISTORY

L. Abdullina
G. Darmenova

The only way to improve the quality of education is the use of new learning technologies.

There are many published works on new teaching technologies. They comprehensively sets out the various aspects of the event. «Technology» is from Greek word «art.» The word-combination «educational technology» has more than 300 definitions.

There are many documents and journal articles published in the Republic on the application of new educational technologies in the learning process. However, there is a lack of documents and journal articles on the teaching of history, especially in Kazakh schools about the experience of the Kazakh historians of the use of new educational technologies.

Спрашивали? Отвечаем!

Вопрос: Мой сын является инвалидом 2 группы с детства, проходит ежегодное освидетельствование в специализированном отделе МСЭ №5, хотела бы узнать, когда ему будет установлена группа инвалидности бессрочно?

Ответ: Отвечает главный специалист специализированного отдела медико-социальной экспертизы (МСЭ) №5 Департамента Комитета труда, социальной защиты и миграции по Актыбинской области Душанова А.С.

Согласно Правил проведения медико-социальной экспертизы Утвержденные приказом Министра здравоохранения и социального развития Республики Казахстан от 30 января 2015 года № 44. Инвалидность без срока переосвидетельствования устанавливается: при стойких, необратимых изменениях и нарушениях функций организма, неэффективности проведенных реабилитационных мероприятий, стабильности группы инвалидности и динамическом наблюдении за инвалидом первой группы не менее четырех лет, второй - не менее пяти лет, третьей - не менее шести лет.

Вопрос: Я работаю сварщиком в одной организации. Заболел туберкулезом легких. Нахожусь на больничном листе в течение 7 месяцев. Хотел бы узнать положена ли мне группа инвалидности?

Ответ: Отвечает руководитель специализированного отдела медико-социальной экспертизы (МСЭ) №5 Департамента Комитета труда, социальной защиты и миграции по Актыбинской области Тарасова М.П.

Согласно Правил проведения экспертизы временной нетрудоспособности, выдачи листа и справки о временной нетрудоспособности утвержденных

ДОЧЬ ФРОНТОВИКА

Дочь казахских степей, Герой Советского Союза Алия Молдагулова, является гордостью не только своего народа. Своим бессмертным подвигом Алия стала примером храбрости, мужества, преданности Родине. Не только родственники и земляки, но и все соотечественники чтят ее имя. Среди них и Жекеев Жумагазы. Сам участник войны, он с особой гордостью относится к памяти и подвигам бесстрашной землячки. В трудные, тяжелые годы

Выбрав профессию медицинской сестры, на сегодняшний день Алия Жумагазиевна является примером для медицинских сестер Хобдинского района. Это результат ее многолетнего, упорного, добросовестного труда. А трудовой путь Алии Жумагазиевны, ни мало - ни много, составляет 40 лет !!!

Г.Ильясова, Актыбинская область, Хобдинский район, п.Жарык

THE DAUGHTER OF VETERAN

The daughter of the Kazakh steppes, the Hero of the Soviet Union Aliya Moldagulova is a proud not only of her people. Due to her immortal feat Aliya was an example of courage, bravery, devotion to the Motherland. Not only relatives and countrymen but all her compatriots honored her name. Among them is Zhekeev Zhumagazy. Being a war veteran he proudly refers to special memory of fearless compatriot. In difficult years of the war she was an example of courage and perseverance. Member of the famous Battle of the Kursk Bulge, soldier Zhumagazy, leaving one leg to the knee on the battle field was boundless glad that returned from the war. The Soviet soldier built peaceful life, a family, became the father of two sons. For his third child - a girl - he gave the name of Aliya, so as to express his tribute and respect to their heroic country woman.

And Aliya grew clever, affable, sociable. The favorite girl of the father, she herself loved her dad. Aliya will never forget the suffering of the father, who treated along with mental and physical wounds that left the war. Leg punched by a German bullet, bleeding for many years and has caused physical pain. Her father himself processed and bandaged the wound. She wanted to "grow more and become a doctor, she would herself processed and bandaged her father's wound somehow would ease the pain."

G.Ilyasova, Aktobe district, Khobda region, Zharyk village

ЕГІЗДЕР МЕН СЕГІЗДЕР!

Кейде өмірде кездесіп қалатын сәйкестікті таңданыспен қабылдаймыз. Өйткені, мұндай жағдай тек кинода болатын сияқты. Мысалы, Рахиманың өмірінде де бірі-біріне ұқсас жәйттер көп-ақ. Көп балалы отбасының тұңғышы болғандықтан, ежелгі салт бойынша ол ата-әжесінің бауырында өсті. Ақтөбе облысы, Байғанин ауданы, Жаңатаң ауылындағы Жақсыбай атасын төңірек түгелге жуық білетін. Себебі, ол кісі өзі заманының мықты діндар, әрі діни сауаты жоғары ақсақалдарының санаулысы еді. Ал, Рахиманың қайын атасы- Ділэнов Қуанышалы да аймаққа белгілі сынықшы атанған. Тіпті, Ділэновтер отбасында мұндай ерекше қабілет тұқым қуалап, атадан балаға, одан асып немереге беріліпті. Жанына жұбаныш іздегендер есік қақса марқұм атасы «балам, бұл шақырыс кімге екен?»- деп әзілдейді екен. Осылайша ұлттық тәрбие ұйыған отбасында тәрбиеленіп, туа бітті сынықшылық қасиет қонған шаңырақтың келіні атанған Рахиманың жеке басында да ұқсас жәйттер аз емес. Әйел босандыру ақушерка үшін күнделікті қалыпты жағдай, еңбек ағыны. Дей тұрғанмен, оның жауапкершілігі мол, қарбаласы одан да көп. Ана да, бала да аман болған соң, бәрі олжа! Алайда, қанша уақыт өтсе де Рахиманың өзі де таң қалатын мына ұқсастықтар шынында да қызықты. Ақтөбе медучилищесінің 2-ші курсінде оқып жүрген кезі болатын, өндірістік тәжірибенің уақыты. Ұмытпаса, Қарғалы аудандық ауруханасының әйелдер босану бөлімінде бір әйел қатты қиналып босанды. Әйел біткеннің бәрі де қиналады ғой, ал, көміртегі толтырылған көпшіктің көмегімен эзер тыныс алып отырған әйелді аяп жылап жіберді. Сөйтсе, егіз қыздың толғағы екен бұл! Ал, әлгі әйел

бұған дейін де екі рет егіз қыз туыпты. Ең алғаш рет кәсіби тәжірибеде егіз тууды қабылдаған Рахима кейіннен Байғанин ауданында жұмыс жасап жүргенде екі рет егіз қыздарға «кіндік шеше» болып, аудан тұрмақ облыстың басты жаңалығы атанған үшем ұлдардың кіндігін де өзі кесіпті! Тәуелсіздіктің құрдастары болып дүние есігін ашқан Аман, Есен, Бекен деген үшемдер дәл мамыр мейрамында туылған. Сол күні ауданның басты мамандары көрші ауылға операциялық бригаданың құрамында іссапарға кеткен-ді. Кезекшіліктегі Рахимаға босануға келген әйел де бөтен емес, құрбысының апасы, оның егіз балаға жүкті екені де белгілі!

І.Тәжігұлова, Ақтөбе облысы, Ембі ауданы, «Бұлақты» ауылы

RAHIMA'S TWINS AND TRIPLETS

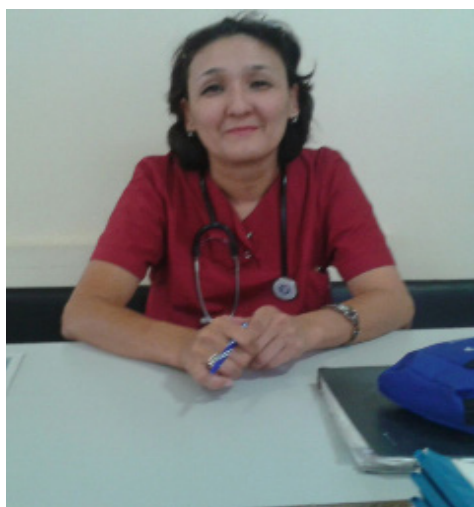
Sometimes we accept with surprise found in a life match. However, this was only in movies. For example, there are also a lot of dissimilar things in Rahima's life. According to the ancient customs as Rahima is the eldest child of a large family, she was raised by her grandparents.

As Rahima is a midwife her work requires a lot of responsibility. However, how much time has elapsed Rahima really interesting and surprising similarities. Being a second - year student of Aktobe medical school she practiced in Kargalinsk district hospital. At that time a woman gave a birth to twins. And twice before she gave birth to twin girls.

When Rahima worked in Baiganin district she took birth of two twin girls and of triplet boys who became the main news of the region. Opening the door to the world is at the dawn of Independence triplets by the name Aman, Esen, Beken were born on the May holiday.

I.Tazhigulova, Aktobe district, Embi region, « Bulakty» village

НАСТОЯЩИЙ ПОДВИГ

Ночью в буран она отправилась пешком, оставив водителя у кареты «скорой помощи», так как доступа к дому не было из-за огромных сугробов, на вызов к больному ребенку. А спасла в итоге всю семью.

Для четырехлетней Жени фельдшер «скорой помощи» Айгуль Балдаирова теперь просто тетя Айгуль. Всю семью она спасла от гибели. Вызов из поселка поступил в диспетчерскую 12 февраля ближе к полуночи. Звонившая женщина просила срочно прислать врачей. Экипаж «скорой помощи» выехал в поселок: судя по симптомам, дети могли отравиться угарным газом. А значит, медлить нельзя не было ни минуты. В тот день с утра в области бушевал снежный буран, и дорогу напрочь замело. В километре от деревни неотложка увязла в сугробах. Дальше только пешком. В кромешной тьме без страха через снежные месивы Айгуль пробиралась к дому с мыслями лишь бы успеть. Добиралась около 40 мин. Это сейчас дороги к поселку расширили. И лишь по высоте старых тогда сугробов можно было догадываться, что пришлось тогда преодолеть фельдшеру.

«Надо идти, потому что трое детей. Я сама мать, у меня двое детей, всякое бывает в жизни, тем более мать плакала - у одного ребенка остановилось дыхание, она его реанимировала сама. Идти надо было», - вспоминает Айгуль.

Айгуль в ответ шутит: за 24 года к боевым условиям она привыкла, к тому же сама по натуре - боец. Дома уже несколько грамот за успехи как спортивные - она увлекается плаванием - так и трудовые. Теперь к этим наградам добавилась еще одна - за спасенные жизни.

Р.А. Разина

A REAL FEAT

On the eve of International Women's Day Aigul Baldairova the paramedic of linear brigade of " ambulance" was awarded the certificate of honor which made a real feat. At night, in the storm, she went on foot to a call of the sick child leaving the driver at the coach of "ambulance", as access was not to the house because of huge snowdrifts. And in the end she saved the whole family.

For the four- year old Zhenya the paramedic of "ambulance" Aygul Baldairova now simply is aunt Aigul. She saved the whole family from destruction. Calling from the village went to the control room on February 12 midnight. The caller asked the woman urgently to send doctors. The crew of "ambulance" went to the village: according to the symptoms, children can be poisoned by carbon monoxide. So, it was impossible to hesitate for a minute. On that day from the morning was raging storm and the road completely covered with snow.

R.A. Razina

«ЧЕЛОВЕК ДОЛЖЕН «ГОРЕТЬ» В СВОЕЙ РАБОТЕ...»

(Секрет счастья)

Несмотря на то, что сами являются железнодорожниками, родители Раули хотели, чтобы их дочь стала медиком. К тому времени, когда встал вопрос о выборе профессии, дочери, Рауля и Зоя сами высказали о своих желаниях. Это потом они пополнили ряды медицинских работников среднего звена. А тогда, надо сказать правду, что Рауля видела себя в другой профессии. Ни одно школьное мероприятие не проходило без Раули. Активная, энергичная, способная Рауля участвовала в КВН и концертах, писала сценарии, пела и танцевала в кружке самодельности. Словом, она крутилась в центре кипящей общественной жизни школы. Она и в будущем видела себя в центре культурной жизни, приехала поступать в Актюбинское культпросветучилище, но оказалось,

что прием документов там заканчивается раньше. Рауля расстроилась. А сестра Рабига, вместо того, чтобы успокаивать сестру - не скрывала своей радости. Она убеждала сестру, что «люди в этой сфере, обычно, не отличаются хорошим поведением и близки к алкоголю». Зато исполнилось мамино желание - выездная приемная комиссия Шадринского медучилища России с радостью приняла её документы и Рауля поступила на отделение «Медсестринское дело». Много приятных воспоминаний осталось от студенческих лет, но один человек оставил сильное впечатление, слова которого Рауля повторяет и сегодня своим молодым коллегам. Во время практики заведующая клиникой Л.Ф. Беляева говорила: «Девочки! Руки на стол! Ногти должны быть короткими, допускается легкий, не вызывающий макияж. Пациента нечего не должно отвлекать. Украшения оставьте для вечеринок! Это образ медсестры. Запомните, пациента ничего не должно отвлекать! Надо уметь разговаривать, всегда надо говорить им, что боль победима, болезнь излечима!». С тех пор Рауля старалась соответствовать образу медсестры. Ее белый халат всегда отличается безупречной чистотой, как в рекламном ролике. Рауля отличалась и хорошей успеваемостью. Российские преподаватели возлагали большие надежды на казахскую девочку и дали направление в Тюменский медицинский институт. Но будучи в отпуске, сестра Зоя сообщила, что освобождается одно место. Так, она робко переступила порог больницы «Шапагат» в г. Кандыагаш, где главным врачом был А. Адаев. Аманжол Шунгулович - знаток своей отрасли, хирург от бога, умелый организатор, мудрый руководитель, увидев хрупкую, нежную девушку, сказал: «Такая маленькая, вот и начнешь работу с детского отделения». Где ей, тогда молодой, было понять, что он давал ей возможность адаптироваться и в то же время - настрой на работу.

Г.Ильясова, Актюбинская область, Мугалжарский район

"A MAN MUST BURN" IN THE WORK ..."

(The secret of happiness)

Despite the fact that they themselves are the railroad workers, Raulya's parents wanted their daughter to become a physician. By the time when the question arose about the choice of profession, their daughters Raulya and Zoya expressed themselves about their desires. It was only later they joined the ranks of middle-level health workers.

And then, to tell the truth, that Raulya saw herself in another profession. Neither school event passed without Raul. Active, energetic Raulya participated in concerts, wrote the script, sang and danced in a circle amateur. In short, she "rotates in the center of boiling" school life. She saw herself in the future in the center of cultural life. She arrived in Aktobe cultural school but it turned out that the admission of the documents ends before it. Raulya was upset. A sister Rabiga instead of to calm her sister - did not hide her joy. She told her sister that "the people in this area do not usually differ with good behavior ." She wanted to go to our Aktobe medical school, but that year was a very big competition. But her mother's wish fulfilled - visiting nursing selection committee of Shadrinsk medical school gladly accepted their documents and Raulya entered the "Nursing" department.

Many pleasant memories left from her student years but one person left a strong impression, Raulya repeats her words today to their younger colleagues. During practice, the head of the clinic L.F. Belayeva said: "Girls! Hands on the table - the nails should be kept short, allowed light make up. Nothing should distract the patient. Jewellery leave for parties! This is an image of a nurse. We must be able to talk, always have to tell them that the pain is conquered, disease can be treated! ". Since that time Raulya tried to match the image of a nurse. Her white coat always are perfectly clean.

Russian teachers had high hopes for Kazakh girl and gave direction in Tyumen Medical Institute. But being on holiday, sister Zoya said that one place freed. So she gingerly stepped into the hospital "Shapagat" in Kandygash where the chief doctor was A. Adaev. Amanzhol Shungulovich is a surgeon from the God, a skilled organizer, wise leader, saw the fragile, gentle girl, said: "Such a little, here and begin to work with the children's department."

Raulya is very grateful to have gained invaluable experience in a demanding, disciplined Soviet medical school. Perhaps that is why, that generation had a high responsibility to the professional duties!

That time nurses washed syringes and reusable instruments themselves and handed over to the sterilization used by the system passed clean. Nurses did not do anything in a hurry. Everything was done carefully, responsibly. These were the requirements and attitudes to job of that time! Sometimes we see that today's young people lack the desire to work, thirst for getting new knowledge and responsibility to the patients. Raulya said that people should "burn" in their work. Therefore, from the first day she keeps repeating his sermons his only daughter Luisa, which is one of the first graduates of the specialty "general practitioner". When the daughter was faced with a choice, Raulya tried to shield her from the medicine, recalling the special responsibility of the profession. She took from her mother scruples and responsibility.

Does a person need a lot of ... well-deserved respect at work, family welfare, harmonious relationships with others. This is Raulya Zhaksybayeva's little secret of great happiness!

G.Ilyasova, Aktobe district, Mugalzhar region

ҚҰРМЕТТІ ӘРІШТЕСТЕР, ОҚЫРМАНДАР, ӨНЕР ӨКІЛДЕРІ!

«Ақжелең» журналының шығармашылық ұжымы «Мейірбикелердің ән-ұран» байқауын жариялайды. Бұл ән-жыр жарысы кәсіби медициналық, тәжірибелік және әдеби «Ақжелең» басылымының 1-жылдығына орай ұйымдастырылып отыр. Журналдың ресми таныстырылымы 2016 жылы мамыр айында республикалық деңгейде ұйымдастырылады деп күтілуде.

Ұсыныстар 2016 жылдың 5-қаңтарынан бастап қабылданады. Ән-ұранға төмендегідей талаптар қойылады:

1. Ән-ұран мәтінінде мейірбикелердің халық денсаулығы күзетіндегі еңбегі,
2. Мейірбикелердің денсаулық сақтау саласын дамытудағы үлесі,
3. Мейірбикелердің қоғамдық белсенді жұмысы,
4. Мейірбикелердің тәлімгерлігі,
5. Мейірбикелердің өнегелі бейнесі

көркем де кестелі, оралымды, үйлесімді жыр жолдарымен өріліп, жүрекке жағымды, көңілге қонымды әсем әуенмен әрленгені жөн.

Редакция ұжымы ән-ұран мәтініне де, ән-ұран әуеніне де байқау жариялайды. Ұсыныстарды кәсіби мамандар бағалайды.

Байқауға барлық үміткерлер қатыса алады, олардың жасына, мамандығына шектеу жоқ.

Байқау 3 кезеңнен тұрады:

Іріктеу кезеңі (қаңтар-ақпан, 2016жыл)

Бекіту кезеңі (наурыз-сәуір, 2016 жыл)

Тұсау кесер (12- мамыр, 2016 жыл «Ақжелең» журналының ресми таныстырылымы және мейірбикелердің кәсіби мерекесіне арналған салтанатты жиын.)

Ән-ұран мәтінін, нотасын (музыкалық сауатты үміткерлер үшін) және әннің ұнтаспасын (сөзі әнімен қосылып жазылған) төмендегі мекен-жайға тапсыруға болады:

Ақтөбе қаласы,

Шернияз көшесі 18 үй, тел:87132-906732, 87766446138

E-mail: info@akzhelen.kz

